

ÅRSPLAN 2024 / 2025

DEL 1 - INNLEDNING	2
DEL 2 – FORELDRESAMARBEID	2
2.1 <i>BARNEGRUPPENE</i>	3
2.1.2 Stortroll	3
2.1.3 Småtroll	3
2.2 <i>Tilvenning/foreldresamtaler</i>	4
2.3 <i>Overganger – mellom avdeling og til skole</i>	4
2.4 <i>Trafikksikkerhet</i>	4
2.5 <i>Mat og kosthold</i>	5
2.6 <i>Foreldremedvirkning</i>	5
2.6.1 Forelderåd og samarbeidsutvalg – jfr barnehageloven § 4	5
DEL 3 - PERSONALET	6
3.1 <i>PRESENTASJON</i>	6
DEL 4 – ÅRET I ÅR/PEDAGOGISKE RAMMER	7
4.1 <i>Barnehagens formål og innhold – jfr. Barnehageloven</i>	7
4.2 <i>Barnehagens verdigrunnlag</i>	7
4.3 <i>FAGOMRÅDENE</i>	8
4.4 <i>PROGRESJON</i>	9
4.5 <i>TEMAARBEID - fokusområder</i>	9
4.5.1 Felles for huset	9
4.5.2 Temaarbeid Stortroll	10
4.5.3 Temaarbeid Småtroll	10
DEL 5 – UKEPLANEN/DAGLIGLIVET	11
5.1 <i>GRUPPENE VÅRE</i>	12
5.1.1 Tassen- og Ludde-grupper - Småtroll	12
5.1.2 Stortroll	12
5.1.3 Førskoleklubb	12
5.1.4 Samlinger og hvilestund Stortroll	12
5.1.5 Samling og temaarbeid Småtroll	12
5.2 <i>Lek og Medvirkning</i>	13
5.3 <i>DAGSRYTMEN</i>	14
KAP.6 – BARNEHAGEÅRET RUNDT	15
6.1 <i>Foreldrearrangement/planleggingsdager</i>	15
KAP.7 – PLANER – VURDERING - DOKUMENTASJON	16

VELKOMMEN TIL NYTT BARNEHAGEÅR

- 2024/2025-

Trollmyra barnehage skal være en lærende organisasjon, hvis mål er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehagelov og rammeplan.

Vi har en tydelig og klar rammeplan som stiller krav til hva både barnehagen og den enkelte ansatte skal levere – og vi må ha rom for å vurdere og reflektere slik at vi leverer det som kreves.

ÅRSPLANEN utarbeides hver høst, og er personalets arbeidsredskap og grunnlag for de planer som legges gjennom året. Den skal gi informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til foreldre, våre samarbeidspartnere, myndighetsnivåene og andre interesserte. Den skal dokumentere våre valg og begrunnelser, og vise hvordan vi vil arbeide for å omsette rammeplanens formål og innhold til pedagogisk praksis.

I og med at vi ønsker å være ÉN BARNEHAGE, har vi også valgt å skrive årsplanen mindre avdelingsvis. Vi vil vise helheten av det vi jobber med - og hvordan – på hele huset.

Mørkved
Trollmyra barnehage
høsten 2024

Elin Westernes
(for personalet)

Del 2 – FORELDRESAMARBEID

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling, jf. barnehageloven § 1. Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene, jf. barnehageloven § 1 og § 4. Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål. Foreldrene og barnehagens personale har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling.

2.1 BARNEGRUPPENE

Stortroll teller totalt 24 barn; 4 barn fra Småttroll + 7 barn som er helt ny på Stortroll. Fem av de kommer fra andre barnehager.

På Småttroll begynte det 4 nye barn
De teller 9 barn, og vil fra 1.januar være 12 stk.

Vi har dette året totalt **4 søskenpar** på huset.
Alle går i hel plass.

De fleste er bosatt på Mørkved/Bertnes/Støver-området, men også Saltstraumen.

2.1.2 Stortroll

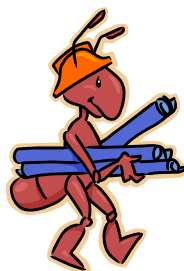
- **Rødgruppa;** født 2019 - 3 jenter /5 gutt
- **Gulgruppa;** født 2020 - 6 jenter / 3 gutter
- **Blågruppa;** født 2021 - 2 jenter / 5 gutter

2.1.3 Småttroll

- **Ludde;** født 2022 - 2 jenter /2 gutter
- **Tassen;** født 2023 - 3 jente / 4 gutter
- 1.januar; født 2023 - 1 gutt
- født 2024 - 1 jente / 1 gutt

*Liten?
Jeg?
Langt ifra!
Jeg er akkurat stor nok.
Fyller meg selv helt
på langs og på tvers,
fra øverst til nederst
Er du større en deg selv,
kanskje?*

Inger Hagerup

2.2 Tilvenning/foreldresamtaler

Etter at man har takket JA til plass får man tilsendt mail med litt praktisk informasjon. Vi oppfordrer til å lese hjemmesiden, der vi har samlet all praktisk informasjon. Vi innkaller til bli- kjent- /oppstartsamtale i juni, for å få en myk og god oppstart, og oppfordrer til besøksdager gjennom sommeren. Begge pedagoger på avdelingene deltar på disse, når det er praktisk mulig.

Utpå høsten er det tid for oppfølgingsamtale og utveksling av opplevelsen av barnets første måneder i barnehagen.

Utover det gis det minimum en foreldresamtale pr år, som skal omhandle barnets utvikling og trivsel. Ønsker man flere er det mulighet for det. Vi har to typer observasjonsskjemaer vi benytter oss av. TRAS går på den språklige utviklinga, mens Alle med dekker barnets seks utviklingsområder: språkutvikling, lek, sosio-emosjonell utvikling, hverdagsaktiviteter, trivsel og sansemotorisk utvikling. Disse fylles for første gang ut ved ca. 2 ½ årsalderen, og etter det ved behov/bekymring/oppfølging. Les mer om disse på hjemmesiden.

2.3 Overganger – mellom avdeling og til skole

På siste foreldresamtale på Småttroll kan også pedagog fra Stortroll delta hvis ønskelig. Siden vi er mye sammen, både inne og ute, er barna kjent med både avdeling og voksne, så overgangen bruker å gå veldig fint. Ludde og Blå har turer sammen på våren, og vi setter av «besøksdager» hvor et par Ludde er på Stortroll hele dager, for å bli bedre kjent. I løpet av sommeren flytter vi garderobeplass sammen med barna fra Småttroll til Stortroll.

Når barnet skal begynne på skolen er det egen foreldresamtale i mars/april der man fyller ut et skjema som overleveres skolen sammen med TRAS-skjema. Vi bruker å ha en barnesamtale på forhånd der de får si noe om sine tanker og forventninger til skolestart, som en del av barns medvirkning.

2.4 Trafikksikkerhet

Foreldre og barnehageansatte er barnas viktigste rollemodeller, og barna lærer først og fremst ved å observere det vi voksne gjør - ikke sier. Også i trafikken.

Vi ble i oktober 2014 godkjent som en Trafikksikker barnehage (siste re-godkjent 2022-2024) derfor;

- respekterer vi at det er 30 km/t fartsgrense til og fra barnehagen, det er med å skape gode holdninger
- vi har alltid barna våre fastspent i bil og buss - samme med oss voksne og dere foreldre:) vi er da gode rollemodeller!
- vi rygger bilene våre inn til parkering, på den måten er oversikten bedre når vi skal kjøre herifra!
- vi lar ikke bilene stå på tomgang, det skader miljøet!
- Barnehagens port skal til enhver tid være lukket, og barnehagen skal forlates sammen med en voksen.
- vi bruker alltid refleksester på ungene når vi beveger oss i trafikken, og vi går alltid med en voksen i front og bak. Før vi krysser veien må vi stoppe, se og høre!
- Småttroll bruker hverken buss eller maxi, SU-vedtak 4/2016

2.5 Mat og kosthold

Måltidet er en viktig arena, både sosialt og læringsmessig. Vi ønsker å gi barna gode matvaner, og vi følger de nasjonale retningslinjer som er satt for mat og måltider i barnehagen. Vi setter av god tid til å spise og nyte, og ha gode samtaler. Og vi venter gjerne til flere er ferdig før vi begynner å dekke av.

Vi ønsker å la hverdag være hverdag og serverer mat utfra det, og lar helgekosen høre familien til. Men av og til blir det litt «fest» her også, gjerne i forbindelse med spesielle arrangementer. Vi har varm-lunsj hver fredag, der vi varierer mellom havregrøt og et par fiskeretter. *Vi følger vårt eget motto; «det er lov og ikke like, men alle må smake»*

Det er et mål at barna skal være delaktig i matlagingen og da på et nivå de mestrer. Det kan være alt fra å røre i røra, bake ut deigen og ikke minst trekke inn matematikkens verden ved å måle og veie, telle og kutte. Gir god mestringsfølelse!

En klok dame skal ha sagt: *«det finns ikke umulige unger, bare sultne unger...»*

Derfor har vi i tillegg til frokost, lunsj og to-måltidet, lagt inn en liten fruktbit eller knekkebrød i tida, det holder blodsukkeret jevnt.

2.6 Foreldremedvirkning

Samarbeidet skal både skje på individnivå, med foreldrene til hvert enkelt barn (i det daglige og i foreldresamtaler), og på gruppenivå gjennom foreldrerådet og samarbeidsutvalget. Samarbeidet skal sikre at foreldrene får innflytelse på barnehagens arbeid med å skape et helhetlig omsorgs-, leke- og læringsmiljø for barnegruppen.

Foreldres medvirkning forutsetter en god kommunikasjon og dialog mellom barnehage og hjem. All info vi legger ut på Kidplan, gir foreldre tilgang til å medvirke gjennom å følge med og komme med innspill, samt det gir et utgangspunkt for dialog med barna. Vi må få informasjon om hjemmesituasjon og ting som påvirker et barns hverdag, det er en del av foreldres medvirkning til barns beste.

2.6.1 Foreldreråd og samarbeidsutvalg – jfr barnehageloven § 4

For å sikre samarbeidet med barnas hjem, skal hver barnehage ha et foreldreråd og et samarbeidsutvalg

Foreldrerådet består av foreldrene/de foresatte til alle barna og skal fremme deres fellesinteresser og bidra til samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø.

Samarbeidsutvalget skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ. Samarbeidsutvalget består av foreldre/foresatte og ansatte i barnehagen, slik at hver gruppe er likt representert. Barnehagens eier kan delta etter eget ønske, men ikke med flere representanter enn hver av de andre gruppene.

Barnehageeieren skal sørge for at saker av viktighet forelegges foreldrerådet og samarbeidsutvalget.

Samarbeidsutvalget skal bli forelagt saker som er viktige for barnehagens innhold og virksomhet, og for forholdet til foreldrene. Samarbeidsutvalget skal fastsette barnehagens årsplan. Øvrige saker av viktighet er for eksempel forslag til budsjett eller driftsendringer. Referat fra møtene legges ut på hjemmesiden.

Foreldreråd avholdes samtidig som foreldremøtet i oktober. Da velges også foreldreprerentanter til Barnehagens Samarbeidsutvalg. Foreldrene velger to representanter + to vara. Også vara kan bli innkalt til møtene, sammen med to representanter fra ansatte og daglig leder/eier.

Del 3 - PERSONALET

Personalgruppen består av 8,4 årsverk, fordelt på ni damer.
Vi er i alder mellom 25 og 62 år.

Pedagognormen er en pedagog pr 14 barn over 3 år / 7 barn under 3 år.

Bemanningsnormen er 3 barn under 3 år pr voksen, og 6 barn over 3 år pr voksen.

Høst -24 har vi valgt å gå med 40 % ekstra personalressurs for å hjelpe på dagene.

Halvparten av de ansatte er utdannet pedagoger, med fordypninger og videreutdanning innen utefag, småbarnspedagogikk, sosialfag m/adm, økonomi i barnehageledelse, pedagogisk veiledning, dialog og Marte Meo. Hos assistentene finner vi kompetanse innen barnepleie, samt erfaring fra andre barnehager og egne barn! Våren -23 fikk vi vår første fagarbeider.

Vi er praksisbarnehage for Barnehagelærerutdanningen ved Nord Universitet, og tar inn studenter derfra når vi ser mulighet for det.

Kan også hende at en og annen praksisplassrelatert ungdom vil dukke opp. Det krydrer dagen med «nye koster»

Vi ønsker å fremstå som ÉN BARNEHAGE – bruke de voksne på tvers av avdelingene og dra veksler av hverandres kompetanse og interesser. Det gir et bedre barnehetilbud, og vi ser at det skaper trygghet for både barn og foreldre. I perioder hospiterer vi på hverandres avdelinger, slik at vi alle får en best mulig oversikt over avdelingenes likheter og ulikheter – og ikke minst at barn og voksne blir godt kjent på tvers. Ved sykdom og ferie, hjelper vi hverandre, og tar inn vikar når behovet tilsier det. Vi har de siste årene brukt Personalhusets eller Adeccos vikartjeneste.

*”Mennesker er som en
bukett med blomster;
hver har sin farge,
hver har sin duft,
det gjør at de blir så fine
sammen”
Josephine Baker*

3.1 PRESENTASJON

STORTROLL	Årsverk	NAVN	Start
Pedagogisk leder	100 %	Birgitte Bye Berg	2022
Barnehagelærer	100 %	Marte Berg	2020
Barnehagelærer	60 %	Sana Jaff	2023
Assistent	100%	Ida Solbakken	2022
Assistent	80%	Synne Korsgård	2019

SMÅTROLL			
Pedagogisk leder	100 %	Renate Justad	2013
Fagarbeider	100 %	Hege Westblikk	2013
Assistent	100 %	Heidi Karlsen	2000

Daglig leder/Eier	100%	Elin Westernes	1990/2003
-------------------	------	----------------	-----------

VÅR VISJON ER; **”VI BYGGER VINDMØLLER”**
”Når forandringens vinder blåser,
går noen i hi,
mens andre går ut og bygger vindmøller”
(kinesisk ordtak)

Del 4 – ÅRET I ÅR/PEDAGOGISKE RAMMER

Trollmyra Barnehage skal være en god plass å være – og en god plass å lære.

Dagen skal fylles med passe organisert aktivitet, og masse tid til lek!

Vi skal respektere langsomheten, og være der på barnas premisser!

Vi skal dyrke latter og humor, men også lytte og pleie gode samtaler.

«Det er bedre å bygge barn enn å reparere voksne»

4.1 Barnehagens formål og innhold – jfr. Barnehageloven

§ 1. Formål

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling.

Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering

§ 2. Barnehagens innhold

- Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet.
- Barnehagen skal gi barn muligheter for lek, livsutfoldelse og meningsfylte opplevelser og aktiviteter.
- Barnehagen skal ta hensyn til barnas alder, funksjonsnivå, kjønn, sosiale, etniske og kulturelle bakgrunn, herunder samiske barns språk og kultur.
- Barnehagen skal formidle verdier og kultur, gi rom for barns egen kulturskaping og bidra til at alle barn får oppleve glede og mestring i et sosialt og kulturelt fellesskap.
- Barnehagen skal støtte barns nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær og gi utfordringer med utgangspunkt i barnets interesser, kunnskaper og ferdigheter.
- Barnehagen skal ha en helsefremmende og en forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller.

4.2 Barnehagens verdigrunnlag

Dette skal formidles, praktiseres og oppleves i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid!

Det skal bygge på verdigrunnlaget som er fastsatt i barnehageloven (se kap. over) og barnekonvensjonen – om barns rettigheter

Rammeplanen skisserer følgende verdier som skal gjenspeiles i barnehagedagen:

Barn og barndom

Alt vi gjør, og alt vi tenker skal alltid være til BARNETS BESTE! Alle som går i Trollmyra barnehage skal oppleve en GOD BARNDOM preget av trivsel, vennskap og lek!

Hos oss vil dette si at vi legger vekt på å møte hverandre på en god måte, vi trøster hverandre hvis vi ser andre er lei seg, hjelper hverandre og støtter hverandre. Omsorg og empati blir her viktige stikkord.

Barnehagen vår skal være en trygg arena der alle kan føle seg like mye sett og ivaretatt, av både barn og voksne. Vi er opptatt av at alle barna skal ha venner i barnehagen. Gode relasjoner bygger livsmestring!

Sist, men ikke minst; vi viser høflighet for hverandre ved å si **hei og ha det hver dag** – både barn og voksne!

Demokrati

I barnehagen skal vi fremme demokrati og være et inkluderende fellesskap der alle får anledning til å ytre seg, bli hørt og delta.

Vi er mye gruppevis og delt gjennom barnehagen, noe som gir større rom for gode samtaler og undringer. Man får øvet seg i og ta ordet og ytre sin mening i mindre grupper. Vi ønsker å gi barna gode vekstvilkår gjennom en balanse av klare grenser og valgfrihet.

Alle skal bli HØRT – alle stemmer teller!

Mangfold og gjensidig respekt

Barnehagen skal fremme mangfold og gjensidig respekt ved at barna skal oppleve at det finnes mange måter å tenke, handle og leve på.

Dette gjør vi ved å synliggjøre variasjoner i verdier, religion, kulturer og livssyn. Gjennom åpenhet og undring lærer vi oss respekt for ulikheter; både på individ, familie og kultur.

Likestilling og likeverd

Barnehagen skal motvirke alle former for diskriminering og fremme nestekjærlighet.

Dette gjør vi ved å lære oss å ha respekt for ulikheter. Synliggjøre ulike kulturer, livssyn og leveste, og støtte opp om dette ved å jobbe med både egne og andres holdninger. Vi er bevisst ift. valg av leker, aktiviteter og deling av grupper, og gir rom for undring og dialog.

Vi skal bygge opp selvtillit for den du er – vi skal se det indre, ikke ytre! Vi er alle betydningsfulle!

Bærekraftig utvikling

Barnehagen skal bidra til at barn lærer og ta vare på seg selv, hverandre og naturen

Dette gjør vi ved å fremme verdier, holdninger og praksis for et mer bærekraftig samfunn. Å samle søppel når vi er ute på tur skal falle seg helt naturlig. Vi skal sortere og forklare, både inne og ute, og vi skal lære oss å bli miljøbevisste i alt vi gjør!

Livsmestring og helse

Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon der barns fysiske og psykiske helse skal stå i fokus. Barns trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd skal være sentralt.

Alle barn har rett til en god omsorgs- og livssituasjon. Det er vår plikt å agere hvis det er mistanke om omsorgssvikt, vold eller seksuelle overgrep. Vi har blitt kurset til å tørre og se, tørre og handle, og vi har vårt eget Barnas Verneombud. Vi benytter materiell fra Stine Sofie Stiftelsen som forebyggende ift. vold og overgrep, tilpasset alder.

Ingen barn skal oppleve krenkelse, utestenging eller mobbing i barnehagen. Det er **aktivitetsplikt** å undersøke og sette i gang tiltak, jfr. Kap. VIII i barnehageloven. *Alle barn skal ha et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø (§42)!*

Vi skal bistå barn til å utvikle en sterk selvfølelse og få en indre trygghet for å kunne mestre livet sitt nå og på lang sikt. Å mestre motgang er også en viktig del av det, barn trenger og styrkes for å mestre motbakker. Vi skaper **robuste barn** ved å lære dem selvstendighet, lære dem å ta ansvar, stå ved egne meninger og til å si nei. Vi ønsker barn med en indre tro på at de kan og at de har verdi!

en dag i Trollmyra Barnehage skal gi gode opplevelser, passe utfordringer, gode samtaler, gode og sunne matopplevelser, rom for ro og hvile, nære voksne og et godt fang

Barns trivsel – vårres ansvar!

4.3 FAGOMRÅDENE

Rammeplanens fagområder skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold.

Fagområdene er i stor grad de samme som barn senere møter som fag i skolen.

Barnehagens verdigrunnlag og formål skal være retningsgivende og prege arbeidet med fagområdene, samt at barnas rett til medvirkning skal ivaretas. Likeså er leken et viktig grunnlag for arbeidet med fagområdene. De skal fremme trivsel, allsidig utvikling og helse.

I våre temaperioder vil de ulike fagområdene komme til uttrykk gjennom våre valg ift. bruk av ulike materiell og utstyr, teknologi og digitale verktøy, spill, bøker og musikk, metoder og aktiviteter.

Fagområdene er;

- ✓ Kommunikasjon, språk og tekst
- ✓ Kropp, bevegelse, mat og helse
- ✓ Kunst, kultur og kreativitet
- ✓ Natur, miljø og teknologi
- ✓ Antall, Rom og form
- ✓ Etikk, religion og filosofi
- ✓ Nærmiljø og samfunn

4.4 PROGRESJON

Den nye rammeplanen vektlegger progresjonens intensjon; nemlig at alle barn skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Barn skal oppleve progresjon i barnehagens innhold ved at vi legger til rette for varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter i alle aldersgrupper.

Ikke alle kan være med på alt, og vi har gjort følgende fordeling på når man starter å delta på ulike faste turer. Dette utfra barnas nytteverdi og utbytte.

1 ½ år	2 år	3 år	4 år	5 år
<ul style="list-style-type: none">• Turer i Nærområdet• Turnhall	<ul style="list-style-type: none">• Tannlegebesøk	<ul style="list-style-type: none">• 4H-gården• Bytur	<ul style="list-style-type: none">• Samisk teater• Åkerbesøk	<ul style="list-style-type: none">• Ballettforestilling• Fjøsnissebesøk• Vanntilvenning

Rammeplanen legger likeså tydelige føringer på at de 7 fagområdene skal være synlig i både aktiviteter og temaopplegg vi jobber med, og vi skal sikre at barna får erfaringer og opplevelser fra alle områdene, og vi skal sikre at de opplever progresjon i aktivitetene.

Vi har derfor laget en egen **PROGRESJONSPLAN FOR RAMMEPLANENS 7 FAGOMRÅDER.**

Der er mål og aktiviteter delt inn etter alder. Det skal gi oss føringer på hvordan vi ønsker og utvikle aktivitetene og tilbudet gjennom barnehagelivet. Oppdelingen er selvsagt ikke absolutte, men må alltid sees i forhold til det enkeltes barns modning og erfaringer.

Ligger ute på barnehagens hjemmeside under fanen PLANER.

4.5 TEMAARBEID - fokusområder

De ulike fagområdene i Rammeplanen vil gjenspeiles i temaene vi jobber med gjennom året.

4.5.1 Felles for huset

4.5.1.1 Barnehagens Språkmiljø

«Alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og helhetlig språkutvikling»

I barnegruppen vår finner vi fem ulike morsmål representert, og det har vært en generell økning på antall barn som har behov for språkhjelp de siste årene. Vi har derfor valgt å ha fokus på vårt språkmiljø og hvordan vi kan bidra med best mulig språkstøtte, både til de som er flerspråklige, men også like mye til de som er i startgropa for språkets mangfold, samt de som trenger det lille ekstra. Bildestøtte og tegn til tale (småtroll) brukes som aktive hjelpemidler i språkarbeidet.

Også foreldrene har en viktig rolle for å støtte opp om barns språkutvikling.

Å utvikle et språk er noe av det viktigste som skjer i et barns liv. Språket gir fellesskap med andre mennesker og gir oss identitet og tilhørighet i samfunnet vi lever i. Språk er et redskap for tenkning. Språklige og kommunikative ferdigheter har også en viktig betydning når barn etablerer vennskap, samt lykkes i lek og samspill med andre. Et godt språk er viktig for å lykkes faglig på skolen senere i livet.

4.5.1.2 Carpe Diem og Trollmyra-Dager

"Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen"

Innimellom de andre temaene kommer vi til å ha Carpe Diem-uker/-dager. Dette for å enda større grad legge til rette for barnas medvirkning og medbestemmelse. Vi følger barnas initiativ og spiller på deres interesser.

Vi lager oss også ulike Trollmyra-Dager, gjennom hele året. Dette kan være dager som for eksempel en farge-/regnbue-dag, Rockesokk, PysjFredag, eller felles avslutning på et tema. Dette gjør vi for å styrke samholdet på tvers av avdelingene, og rett og slett unne oss en ekstra morsom og festlig dag.

4.5.1.3 – Kroppen min og meg

"Personalet skal bidra til at barna utvikler et bevisst forhold til retten til å bestemme over egen kropp og respekt for andres grenser". Vi jobber med kroppen vår, der vi også lærer litt om egne - men også andres - grenser. Vi ser på forskjeller og likheter blant oss, samt blir kjent med ulike følelser og følelsesuttrykk.

"Barnehagen skal bidra til at barna blir trygge på egen kropp, får en positiv oppfatning av seg selv og blir kjent med egne følelser". Gjennom å gi barna tidlig kunnskap om kroppen, kan vi som voksne være med å forebygge at barn blir utsatt for vold og seksuelle overgrep. Tidlig kunnskap vil også ruste barna mot kroppspress, bidra til økt kunnskap om grensesetting for egen kropp, og styrke selvfølelse og individ.

4.5.2 Temaarbeid Stortroll

Språk

Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barns utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening.

I den forbindelse er det flere ting vi gjør daglig for å støtte opp under språk og kommunikasjon. Hver dag har vi morgensamling der vi snakker om vær, klær og dagens forløp. Dette er med på å skape en fellesfølelse og det er med på å forberede barna på hva som skal skje. Vi bruker bildekort slik at man gjennom hele dagen kan se hvor vi er i løypa.

Språksprell er det pedagogiske verktøyet vi bruker i samlingsstundene. Dette har fokus på begreplæring, artikulasjon (uttale), benevning og lytting. Disse tingene får barna øvd på og repetert gjennom sang, rim, regle, dagligtale, lesing og lek. Morgensamlingen er felles på avdelingen, mens de andre samlingene vi har er delt i grupper slik at innholdet er tilpasset hver gruppe ift. alder og utvikling.

Det materialet og de lekene som er tilgjengelig på avdelingen er der for å bidra til barnas språkutvikling både gjennom lek og samtaler.

Personalet har også fokus på å bruke språket aktivt i dagligtalen med barna, både i lek, under måltid og i overganger.

Gjennom barnehageåret

I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling.

Selv om vi har språk som tema, er det også andre temaer vi jobber med inn under hovedtema. Årstidene følger oss året rundt og vi snakker ofte om hvilke tegn man kan se etter for hvilken årstid vi er i, og vi har en bursdagskalender hvor barna kan se hvilken årstid de har bursdag i. På høsten er det mye fokus på vennskap og det å bli kjent med hverandre og å ha et godt samspill. Mot jul og påske er det jule/påske forberedelser og det som hører julen og påsken til. På nyåret blir verdensrommet noe vi skal sette oss mer inn i, i forbindelse med at sola kommer tilbake. Når våren kommer våkner naturen til liv, og med det kommer også masse småkryp vi skal undersøke og lære om. Når det blir varmere og vi går mot sommer er turene lengre og dagene mer spontane. Gjennom hele året har vi formingsaktiviteter, lekestasjoner og fokus på å dele barna inn i mindre grupper. Dette vil bidra til et bedre språk- og lekemiljø.

Etter hvert som temaene legges inn i kalenderen på Kidplan, vil det stå mer utfyllende der om hvordan vi skal jobbe med temaet og hvorfor.

4.5.3 Temaarbeid Småttroll

Babblarna

"Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling".

Også dette barnehageåret skal vi ha prosjektarbeid, og tema i år som i fjor er Babblarna. Babblarna-serien er laget for å gi bedre språkutvikling hos barn. Babblarna vekker nysgjerrighet og lyst til å lære, og gir en utmerket start til å utvikle språket. Når man babler og leker trener man aktivt på språkllyder, språkmelodi, begreper og grammatikk. Babblarna er egnet for bedre språkutvikling hos barn generelt, men passer også for barn med forsinket språkutvikling. Gjennom arbeidet med Babblarna skal vi bli kjent med de ulike figurene og deres interesser. Det er rammeplanens formål og innhold som er utgangspunktet for arbeidet, og målet er å bable, snakke, syng og leke sammen, så mye det bare går. Vi skal bruke fantasien, og la hverdagens hendelser og rutiner gi rom for masse kommunikasjon og språklek.

Under ser du hvilke personligheter de ulike Babblarna har.

- **Babba** er en pratsom figur som liker å lese eventyr og diskutere ting. Babba er en modig ledertype som liker å sette i gang aktiviteter som alle kan være med på.
- **Bibbi** er stillferdig og forsiktig, liker å ta det med ro og studere ting. Bibbi tenker mye og elsker finurlige ting og oppfinnelser.
- **Bobbo** er en glad og vilter figur, men med stort temperament. Bobbo elsker dans og bevegelse og liker å dra ut på eventyr!
- **Dadda** er impulsiv, kosete og litt klosset. Dadda elsker å være ute i naturen og både se på, kjenne på og etterligne planter og dyr.
- **Diddi** fyker rundt som en virvelvind og kan rett og slett ikke sitte stille! Diddi er energisk og kunstnerisk, liker å hoppe, ta saltoer og male med mange farger!
- **Doddo** er stabil og rolig og setter alltid vennene sine i første rekke. Doddo er den som ser om noen føler seg trist eller utenfor. Doddo elsker å synge.

Gjennom barnehageåret

"Personalet skal sørge for at alle barn kan få rike og varierte opplevelser og erfaringer, utfordringer og mestringsopplevelser".

Inn under prosjektet vil vi jobbe med ulike tema gjennom figurene, og vi vil møte hver figur i mange av aktivitetene vi holder på med i det daglige. Vi skal også jobbe med undertemaer som vennskap, meg og kroppen min, naturen og årstidene, samt turtaking, deling, selvstendighet og empati. Babblarna vil være delaktig også da. Vi skal også bli kjent med de ulike høytidene gjennom året, og vil ha både jul- og påskeforberedelser når tiden er inne for det. Vi skal bli kjent med den samiske kulturen og markerer også Samenes nasjonaldag 6. februar, i tillegg til vår egen nasjonaldag. Når ungene blir tre år, får de innkalling til tannlegen, og i den forbindelse kommer vi til å ha tema tannlege med Ludde, slik at de er forberedt før de skal dit med foreldrene sine.

Etter hvert som temaene legges inn i kalenderen på Kidplan, vil det stå mer utfyllende der om hvordan vi skal jobbe med temaet og hvorfor.

Del 5 – UKEPLANEN/DAGLIGLIVET

Avdelingene følger en noenlunde fast uke-rytme som fungerer som en ramme for den ukentlige/ månedlige planleggingen. Men det skal alltid være rom for avvik og spontanitet utfra endring i rammene, som eks. barnegruppa/ enkeltbarn, hendelser, personal – og ikke minst innspill fra våre brukere; barn og foreldre!

	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG
Stortroll	Morgensamling Blå, gul eller rød ut på formiddagen To grupper er inne og jobber med tema. Lesestund før lunsj.	Morgensamling TURDAG Varierer hvem som går på tur. Blå, Gul og/eller rød. Alle får en tur minst annen hver uke. Turmat.	Morgensamling De som ikke skal i turnhallen er inne på formiddagen. Formingsaktivitet	Morgensamling Utetid for alle fra kl 08.30	Morgensamling Alle inne på formiddagen. Fokus på barns medbestemmelse.
Felles			Turnhall Ludde & Blå el Gul & Rød	Plandag for pedagogene	Varmlunsj
Småtroll	Samlingsstund Temaarbeid Forming	TURDAG Ludde lager varmmat på tur eller i grillhuset	Temaarbeid Hinderløype / bevegelseslek	Samlingsstund Utetid for alle fra kl 08.30	Temaarbeid Fredagsdisco

Vi starter dagen i lag med frokost utenfor kjøkkenet. Avvikles kl 08.15 – og etter det går vi hver til vårt – og dagens aktiviteter, både inne og ute, starter kl. 09.00.

5.1 GRUPPENE VÅRE

Vi har alltid vært mye stykkevis og delt i grupper, fordi vi ser verdien av å være få. Samspillet i gruppa, mellom barn-barn, og barn-voksen blir etter vår mening av større kvalitet.

5.1.1 Tassen- og Ludde-grupper - Småttroll

Siden vi i år bare er ni barn fra høsten av, er vi i hovedsak sammen om dagene. Vi tilpasser likevel opplegg etter alder. Tassen (f. 2023) vil for eksempel ha samling, forming og bevegelseslek tilpassa deres alder, mens Ludde (f. 2022) har samling, forming og hinderløype som er tilpassa dem. Når vi fra over nyttår blir 12 barn igjen, vil vi nok dele gruppa mer, der Ludde og Tassen er hver for seg.

Selv om aktivitetene er ulike, vil periodens tema ligge til grunn for begge gruppene.

På Småttroll har vi turdag hver tirsdag, hvor vi drar til en plass i nærområdet; Mørkvedlia, Steinene ved Mørkvedmarka skole, Maurskogen, lekeplassen i Vasslia, lekeplassen i Greisdalslia og lekeplassen ved Bukken bruse. I høst bytter vi på at Ludde går annen hver uke sammen med Blågruppa, og at vi annen hver uke rusler en tur i nærområdet med alle. Det er ikke lengden på turene som er viktig, men opplevelsen av å komme seg utenfor barnehagens gjerder og finne nye utfordringer og interesser. Noen ganger kan turmålet gå etter impulsene til barna - kanskje finner vi noe i grøftekanten rett borti svingen som fanger oppmerksomheten vår. Det viktigste for oss er at barna skal få oppleve turglede og få interesse av det å være på tur. Spontanturer kommer i tillegg.

5.1.2 Stortroll

Gruppeinndelingen er aldersbestemt og vi bruker gruppene daglig. Noen dager er vi alle sammen inne, men har da fokus på å dele barna inn på ulike rom, eller lekestasjoner. Ofte deler vi slik at noen er ute og andre inne. Dette gjør vi for at det skal bli enklere og tilpasse tema og innhold i gruppene. Også leken kommer frem når barnegruppen er mindre, det blir mer rom for gode lekestunder både inne og ute sammen med barna.

Det er fast turdager på tirsdager. Vi har som utgangspunkt at alle barna får gå på tur minst annen hver uke. På turene bruker vi nærmiljøet; vi har Mørkvedlia med både fotball- og løpebane, samt Treningsparken, Maurskogen, Hestmodalskryset og Bjørndalsletta. Turene våre skal være lystbetont og barna skal få oppleve og utforske naturens mangfold. På veien kan vi stoppe opp å utforske soppen som vi finner i veikanten eller oppdager dyresporene i snøen. Det å ha god tid til undring og nysgjerrighet skaper nysgjerrige barn og gode naturopplevelser. Vi går også på spontanturer.

5.1.3 Førskoleklubb

Vi starter opp i januar med førskoleklubb en dag i uken.

I førskoleklubben skal Rødgruppa innom temaer som, trafikk, sosialisering, vennskap, selvstendighet, enkle skoleforberedende oppgaver og ikke minst bli kjent med begrepet skole. Vi vil også fokusere på begynnende skriveopplæring der de lærer seg rett blyantgrep og det å skrive navnet sitt. Dette gjør vi i hovedsak gjennom opplegget Skrivedans. Det sendes ut eget info-skriv til foreldrene på høsten.

Vi vil også dra på forskjellige turer sammen og har en avsluttende tur/dag i begynnelsen av juni.

5.1.4 Samlinger og hvilestund Stortroll

Vi har morgensamling hver dag ca. 08:45. Da starter vi alltid med sangen *God morgen alle sammen* etterfulgt av *Hvilken dag er det i dag*. Så snakker vi om været, hva vi må kle på når vi skal ut og hva dagen skal inneholde.

Når vi har samlingsstund er det temarelatert og tilpasset alder.

I løpet av dagen har vi naturlige hvilepunkter. Som for eksempel når vi har lesestund eller lytter til lydbok. Om vi har barn som er trøtt får de muligheten til å legge seg litt ned for å slappe av." *I rammeplan står det at barna skal ha mulighet til ro, hvile og avslapping i løpet av barnehagehverdagen*"

5.1.5 Samling og temaarbeid Småttroll

Småttroll har temadag mandag, onsdag og fredag. Da har vi ulike aktiviteter knytta til det temaet vi jobber med den perioden. Det skjer både inne og ute.

Mandag og torsdag har vi samlingsstund, delt i gruppene. Da har vi fokus på sang, musikk, rim og regler, høytlesning, instrumenter, sansing, samt innslag fra periodens tema.

Babblarna inkluderes i både temaarbeid og samlinger.

5.2 Lek og Medvirkning

Der det er lek er det læring! Det er gjennom leken at barna knytter vennskap. De lærer hverandre å kjenne ved å finne gode sosiale rammer for hvordan leken skal foregå. De eldste barna har en større verbal uttrykksform i leken, mens de yngste uttrykker seg mer kroppslig og non-verbalt. Barna bruker leken som et sted der de bearbeider inntrykk og opplevelser, og den er deres forberedelse til voksenlivet. Det er den spontane leken som er den røde tråden gjennom barnas hverdag og vår hovedoppgave er å gi dem inspirasjon til å utvikle den. Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes!

- Det skal være TID til lek uten for mange avbrytelser i hverdagen.
- Voksne skal være gode rollemodeller og delta på barnas premisser. Gi inspirasjon der det behøves og ta initiativ til lek, og aktivt bidra til at alle kommer inn i leken.
- Vi skal skape RO og ROM for leken; gi mulighet til å bli kjent med alle typer lekeformer som rollelek, fysisk lek, regellek og konstruksjonslek.
- Vi har et allsidig lekemiljø både inne og ute, og det er viktig at vi tilrettelegger for å få barna til å ta de ulike arenaene i bruk.

For å tilrettelegge for en best mulig lek og hverdag, så er vi i barnehagen opptatt av at barna selv skal få være med på å legge til rette for egne ønsker og interesser. Vi synes det er viktig at det er rom for det i løpet av uken, at ikke hver dag er full av planer. Barna selv må få innflytelse, og da er det viktig at vi voksne setter av tid til dette.

Når barn får klare noe selv, så styrkes selvfølelsen, og de opplever medvirkning på egen dag. De rydder etter seg når vi har spist frokost/lunsj, de kler på/av seg selv i mye større grad, de klatrer opp og ned stoler på egen hånd, og de er kjempeflinke til å GÅ på turer.

Hos oss ønsker vi ikke at barn over 3 år bæres inn i barnehagen. **Mestring = lykke og god selvfølelse!**

§ 3. Barns rett til medvirkning

Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet.

Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet.

Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet.

Medvirkning i barnehagen handler om å gi barna mulighet til å påvirke sin egen hverdag og barnehagens felles innhold ut ifra barnets alder og forutsetning. Det enkelte barn må ha innflytelse både på hva som skal skje og hvordan det skal gjøres.

- Vi skal og tar barna på alvor igjennom å lytte og tolke det de formidler til oss.
- Vi skal engasjerer og inkluderer vi barna i alle aktiviteter i barnehagen inkl. voksenstyrte aktiviteter (lage mat, gå med posten, henge opp bilde, sette sammen en stol, sette i oppvaskmaskinen mm).

Å gi barn medvirkning i barnehagen er ikke det samme som å la barna velge fritt og la dem gjøre som de vil. Det handler i stor grad om en pedagogisk praksis som skaper prosesser der vi sikrer at alles stemmer blir hørt og at alle opplever at de har betydning for det som foregår. Tanken om barns medvirkning bygger på ideer om likeverdighet og respekt for hverandre.

5.3 DAGSRYTMEN

Dagen i barnehagen er lagt opp etter en fast dagsrytme. Særlig i oppstartsfasen er det trygt med en fast rytme; skape en viss struktur som de kjenner igjen fra dag til dag. Vel så viktig er det at denne gir rom for spontanitet og avvik når det er behov for det, vi må tørre å legge planer og klokka til side!

KL		HEI, MORN :)
07.00	Barnehagen åpner	Barn og foreldre tas imot på avdelingen, om ikke annet er avtalt. Vi vasker hendene før vi går inn på avdelinga. Det er viktig å si ha det, slik at barnet registrerer at foreldrene går. Ikke dvel ved avskjeden – gjør den kort.
	FROKOST	Denne spises utenfor kjøkkenet. Frokosten avsluttes kl. 08.15, de som kommer etter det må ha spist hjemme. Deler av året vil Grillhusfrokost poppe opp av og til.
Ca. 09.15	Mellom-måltid	For å holde blodsukker stabilt og humøret på topp, serverer vi litt knekkebrød eller frukt i denne tiden.
	FRILEK inne/ute	Barna velger i størst mulig grad aktivitet selv, for å utvikle egne interesseområder samt hvem de vil leke med. De voksne må ved behov tilrettelegge for utvikling av leken og bruk av kroppen.
	TILRETTELAGT AKTIVITET – enkelte dager	Denne aktiviteten setter en voksen i gang, den planlegges og tilrettelegges, tilpasset barnas alder og modenhet; felles eller i grupper. Det må være balanse mellom utfordring og mestring for å gi utvikling og læring! Samspillet er viktig, samt at fagområdene skal ha en framtrødende plass. Prosessen viktigere enn produktet!
Ca 10.30	SAMLING	De fleste av ukas dager har begge avdelinger ei eller annen form for samling før lunsj; det kan være i grupper eller felles.
11.00	LUNSJ	Vi prøver å praktisere god bordskikk; sende til hverandre, vente på tur, sitte rolig ved bordet, spise pent, takke for maten etc. De dekker selv av kopp og fat. Vi oppfordrer til å spise opp det de har på fatet, men det er ikke alle dager man klarer det! Og på Småtroll skal ikke skorper være et hinder for ny brødslike. Barna skal lære å kjenne egne behov, f.eks. at de er mette! Vi ønsker at måltidene skal være en fin stund for samtale og fellesskap, derfor sitter vi ved flere bord slik at flere kommer til ordet.
	SOVETID	De som sover i barnehagen har sin faste soveplass i seng eller på madrass. Noen sover i egen vogn. En voksen er sammen med de til de sovner, og når de står opp passer vi på å ta oss litt ekstra tid til kos. Den enkeltes sovetid registreres i Kidplan. Og vi har gode rutiner på tilsyn.
	Garderobe /bad	Vi arbeider for at barna skal bli mest mulig selvhjulpne, både med på- og avkledding. Finne ut i lag hva slags klær dagens vær tilsier. Vi oppmuntrer og hjelper til når det er nødvendig. Når vi kommer inn skal de prøve å ta ansvar for eget tøy ved å legge/henge det på plass. Innøve gode hygieniske vaner før måltidet og etter toalettbesøk- håndvask. Stelle-stunden på Småtroll gir en flott mulighet for en-til-en kontakt; omsorg og nærhet, kroppsbevissthet og begreps trening. Oppfordrer dere foreldre til å følge «listen» over hva slags tøy som skal være hvor
	UTELEK	Utelek gir større mulighet for grovmotorisk utfoldelse og lek, i et kjent miljø! Vi lærer å være ute i all slags vær - fra minutter til timer - avhengig av vær! Faste turdager – og ellers småturer rundt om i nærmiljøet. Godt å ha et Grillhus der vi kan varme oss litt på kalde dager. Og en Gapahuk med tak!
Ca 14.00	FRUKT-STUND	På ettermiddagen spiser vi litt knekkebrød/brød ute eller inne. Etterpå er det litt frukt.
	Rydding	Når barna avslutter en lek eller aktivitet prøver vi å gjennomføre at de rydder på plass det som er brukt. Omfang etter alderstrinn! Vi ønsker at barna skal lære å ta vare på de tingene vi har i barnehagen.
16.30	Vi stenger	Barna skal gis tid til å avslutte og rydde opp det de holder på med før de går. Utveksling av informasjon. Hvor mye vi får formidlet vil avhenge av situasjonen der og da. Litt om dagen skrives på Kidplan. De ansattes arbeidstid slutter kl. 16.30, da skal alle være ute av døra:)

HA DET BRA OG TAKK FOR I DAG :)

Kap.6 – BarnehageÅRET RUNDT

Faste arrangement/aktiviteter som etter hvert er blitt **tradisjoner** - bidrar til forventning, spenning og kos; og en gylden anledning til å knytte hygge og mat sammen.

►OPPSTART & TILVENNING , bli kjent med nye barn og grupperinger; skape trygghet, tilhørighet og trivsel ► HØSTEN... som årstid med ulik fokus...
TURNHALL – hver onsdag (sep-nov, jan-april) drar vi til Turnhallen hvor fysisk aktivitet står på programmet. Rød og Gul drar ilag, og Blå og Ludde slår følge.
Brannvernuke (uke 38) I regi av Norsk brannvernforbund deltar vi på nasjonal brannvernuke, der vi har brannøvelse, og ulike aktiviteter rundt emnet. Felles avslutning av temaet på Huset.
TrollmyraDag (fredag 11/10) Fellesdag på Huset
Juleaktiviteter (desember) Vi bruker desember til å forberede barna på høytiden som skal komme – og prøver å overlate feiringen til foreldrene! Vi tenner adventslys og øver oss på julesanger; både religiøse og verdslige, de eldste er på kirkebesøk, og fjøsnissebesøk. Vi markerer Lucia, sender julekort og lager hemmeligheter, og har vår egen lille nissefest. Hva ungene er med på avhenger av alder.
VINTEREN som årstid , Ski u/staver kan tas med og brukes i barnehagen av Stortroll-ungene. Vinterakt. og turer etter vær og føre
Solfæst (januar) At solen kommer tilbake, skal markeres og feires, med samling og gul mat og ei sol eller fem. Verdensrommet og Nordlys kan også være temaer knyttet til dette.
Samefolkets Dag (6.februar) – <i>"Personalet skal gjøre barna kjent med samisk kultur og levesett og knytte det samiske perspektivet til merkedager og hverdagsliv, kunst og kultur og mattradisjoner"</i> Vi setter av to uker i februar der dette er ukas tema
Tannlegebesøk (januar/februar) Det er tradisjon hos oss at 2-åringene drar på bli-kjent-besøk til tannklinikken. Helst før de kalles inn
Id- er muslimenes religiøse fest, som markerer at fasten er over. Vi ønsker å markere dette også i barnehagen – i samarbeid og forståelse med de muslimske familiene vi har hos oss
Rockesokk (fredag 21/3) Vi markerer Verdensdagen for Down Syndrom. På med ulike sokker.
Ballettforestilling (april) Vi drar med de eldste og ser på Pias ballettstudio sin årlige danseforestilling i Stormen
PÅSKE m/ulike påskeaktiviteter Påskelunsj for barn og personale. Kanskje kommer Påskeharen!?
VÅREN som årstid, hva skjer i naturen. Mye å undre seg over
Fotballtrøyefredag 9/5 I dag tar vi på oss ei fotballtrøye om du har (gjerne hjemlaga) og er med og støtter Barnekreftforeningen
17.mai - Vi øver oss på tog og «rop», og pynter til kaféen på selveste dagen. Den er i foreldre regi, Ludde-foreldrene er komité. Barnehagen går i barnetoget på Mørkved, og avgangsbarna er fanebærere.
4H gården (mai) Der får vi besøke dyrene i fjøset, kjøre med hest og vogn, og vi griller og spiser mat der. Kjempestas å få møte ulike arter av norske husdyr. Ikke hverdagskost for de fleste. Blå og Gul som drar.
Vanntilvenning (april/mai) Vi leier Mørkvedbadet og har vanntilvenningskurs for Rødgruppa. 6 timer Vi har 6 livreddere på Huset, rullerer litt på hvilke ansatte som er med.
Den årlige avslutningsdagen for Rødgruppa (juni) <i>Vi har en tur, og avslutning med foreldre.</i> Utdeling av perm, diplom og minnekopp til avgangsbarna. Stor stas og et fint minne:)
Sommer-kaffe (juni) For ALLE
SOMMEREN som årstid, hva skjer i naturen og rundt oss. Ferietid m/div sommeraktiviteter

6.1 Foreldrearrangement/planleggingsdager

- Foreldremøte ~ 17.oktober
- Lucia ~ **13.des**, Fredag ettermiddag
- Sommer-kaffe ~ juni

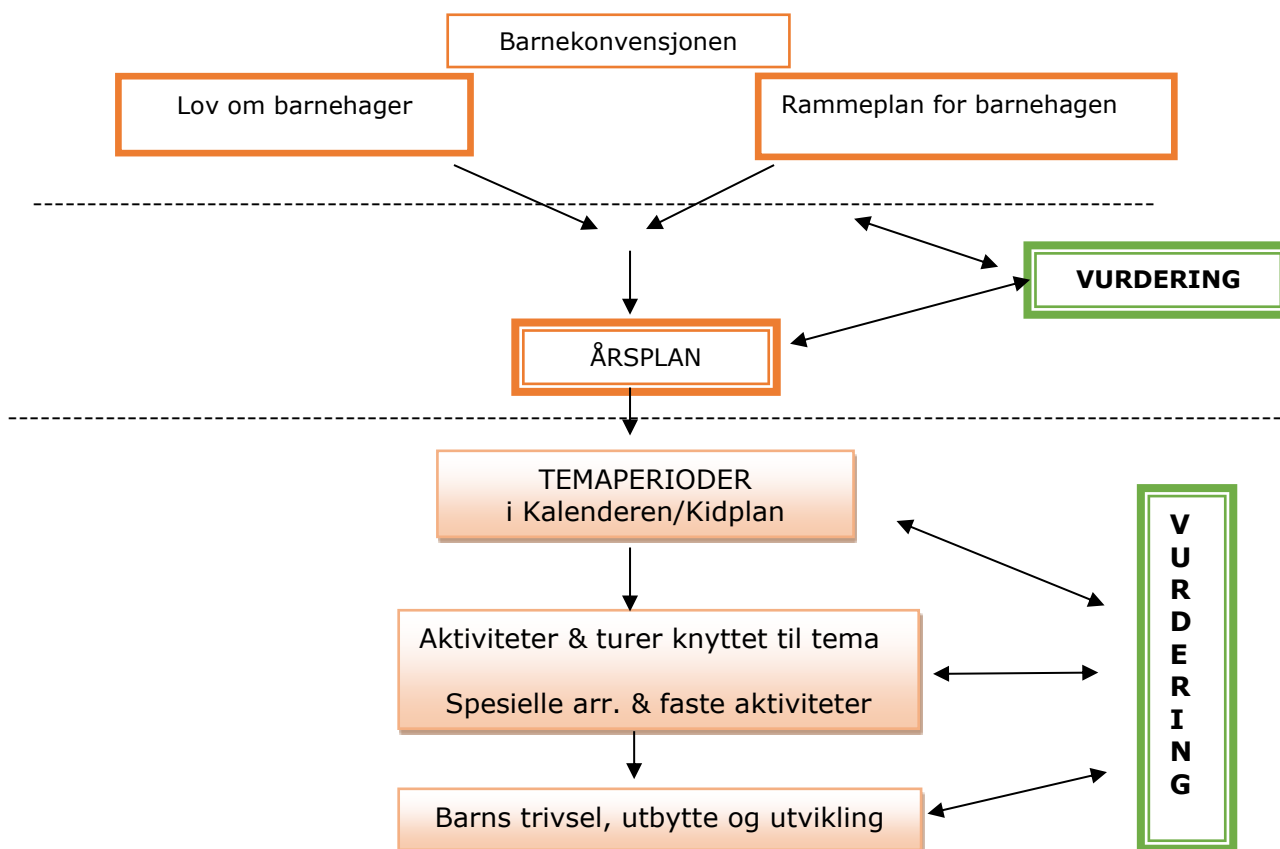

Planleggingsdager 2024/2025; 12,13 og 14. august 2024 + 30.mai 2025

Kap.7 – PLANER – VURDERING - DOKUMENTASJON

Barnehagens årsplan som utarbeides årlig, bygger på den nasjonale rammeplanen. Videre vil våre temaperioder og andre planer være en forlengelse av årsplanen.

Sammenheng mellom planverk og vurderingsarbeidet i barnehagen

Skal de planer vi har tjene sin hensikt, er det viktig at det avsettes tid til fortløpende vurdering av den pedagogiske virksomheten. Uten erfaringsgrunnlag har man ingen forutsetning til å iverksette tiltak, gjøre endringer, utvikle og tørre å gå nye veier. Vurdering sikrer at barnehagen utvikles på en bevisst måte, og er en viktig dokumentasjon for oss som pedagogisk virksomhet.

Vi dokumenterer noe av dette gjennom den daglige Dagen i dag på Kidplan.

Kvaliteten i det daglige samspillet mellom menneskene i barnehagen er en av de viktigste forutsetningene for barns utvikling og læring. Derfor skal også barnegruppen og det enkelte barns trivsel og utvikling observeres og vurderes fortløpende. Også samtalen med barna gir oss viktige tilbakemeldinger; deres engasjement og synspunkter.

Dette dokumenteres gjennom foreldresamtaler og dialog med foreldre.

Tilbakemeldinger fra foreldre, i det daglige, foreldresamtaler, foreldremøter og (brukerundersøkelser), hjelper oss til å evaluere barnehagens arbeid. Vi bruker barnesamtaler, og barns medvirkning aktivt som grunnlag for vurdering av kvaliteten i barnehagen.

**Trollmyra Barnehage skal være
en god barnehage
både for barn, foreldre og personale**

